

Vam començar els assajos al Gran Cafè Català. En Pere Fortià i en Delfi Sarroca s'hi van presentar amb somriures de banda a banda. I en Daniel Forestier ho aprofità per tractar-los d'entrada com si fossin coneguts de tota la vida. El pianista i el contrabaixista ho van valorar convenientment i la cosa engegà amb tota la il·lusió del món. A més, tot seguit vaig poder comprovar que hi havia una admiració mútua entre tots perquè, a mida que deixàvem anar les notes, cadascú comprovava de manera fefaent que els tipus que tocaven al seu costat en sabien un niu. Per tant, la confiança aparegué de bell antuvi i va provocar que ràpidament s'establís una magnífica conxorxa.

I això que no els hi havia pogut oferir cap mena de local per al nostre debut! Però ells confiaven en que segur que en sortiria un. Per la meua banda, i ja que finalment havia baixat del ruc, estava disposat a tenir una llarga conversa amb en Demon per tal que els Ribé ens contractessin. El Cafè era un local magnífic i pensava que encara que el quartet interpretés jazz en un noranta per cent, valia la pena que els dos germans ens tinguessin en compte precisament per la novetat que això suposava.

La música que jo havia arranjat tenia la base en el *blues*. En aquest sentit haig de dir que m'havia influït molt la manera com l'Emil Beckman tractava els temes que la gent del seu quartet interpretàvem quan encara érem un combo que es feia respectar i admirar. Però a partir d'aquest fonament, la cosa se n'anava per les branques. Ho dic en el bon sentit de l'expressió.

Perquè hi apareixien influències de tots els estils coneguts fins aleshores a casa nostra. A més, els anys trenta, a part de grans compositors com Duke Ellington, Don Redman, Django Reinhardt, Fats Waller i Billy Strayhorn, entre altres –i de qui tothom en bastia versions–, hi havia els païos que escrivien per als teatres de Broadway: Cole Porter, Irving Berlin, Jerome Kern, George Gershwin, Hoagy Carmichael, Victor Young, Richard Rodgers... Uns senyors que apostaven per descabdellar la música popular nord-americana, que ho feien de meravella, i que per això eren molt apreciats per la gent del jazz, que els adaptaven a la seva manera de fer.

Per tant, en el nostre repertori s'hi encabien temes com “All of me”, “Yesterdays”, “Blue moon”, “C jam blues”, “Body and soul”, “Sophisticated lady”, “In a mellow tone”, “Caravan”, “Easy to love”, “Cheek to cheek” i “Undecided”, entre altres.

Alguns d'aquests títols els vaig trobar a la Casa Beethoven. I els vaig adaptar a la música que volia oferir. Però també havia comprat unes quantes plaques a Discotal i havia escoltat altres novetats a la gramola de l'Eden Bar. Per tant, tenia moltes notes al cap. I a partir d'aquí, vaig anar construint la música que desitjava. Això sí, vaig procurar que cada

tema fos conceptualment diferent i, sobretot, que les notes fossin les més elegants possibles. En el benentès que els solistes hi havíem d'aportar la nostra gran collita personal.

I un matí, quan ja ens vèiem les orelles i els somriures de satisfacció omplien el Gran Cafè Català, es presentà l'Àlex Puigdevall. La sorpresa va fer que, de cop, deixés d'acompanyar i els altres, que en aquell moment es miraven els respectius pentagrames, també es van parar pensant que algú l'havia espifat i que el líder del grup volia anar enrere i repetir els darrers compassos que havíem tocat.

–Ja m'estranyava que tot anés tant bé. Feia cinc minuts que no ens aturàvem –exclamà en Delfí amb sorna.

–Calla aquesta boca de pecat, contrabaixista poca-solta –vaig dir en el mateix to–. I vaig afegir ben baixet:

–Poseu-vos drets, nois. S'aproxima el nostre àngel de la guarda.

Tots ens vam alçar com un sol home i els altres tres ho van fer amb la sorpresa pintada a la cara. L'Àlex s'atansà a la tarima a pas lent i un somriure tímid. Quan hi va ser a tocar, vaig deixar anar una frase que era, de fet, una constatació:

–El doctor Livingstone, suposo.

En Puigdevall va fer que sí amb el cap sense deixar el somriure i es va decidir a parlar després d'uns segons de silenci:

–Bon dia a tothom... Et puc destorbar un moment, Víctor?

–I dos també... Bé, deu minuts de descans. Però que ningú s'emborratxi ni esnifi sense el meu consentiment.

I al cap de poca estona, l'Àlex i jo xerràvem a la barra després que ens haguéssim servit sengles whiskys:

–Com carai sabies que érem aquí?

–M'ho ha dit un músic amic meu.

–I aquest amic com se n'ha assabentat?

–Coneix en Demon i aquest li ho va comentar.

–Ja... T'escolto amb gran atenció.

L'Àlex feu un glop, respirà profundament i es llançà:

–Mira, Víctor: m'encantaria tocar en el teu combo. Però ja saps que Els Inquiets del Carib el vam formar el percussionista i jo. I em sabia molt greu deixar-los de banda. Perquè no puc ser músic dels dos grups a la vegada.

–Naturalment.

–Però hi ha una altra cosa...

–Quina?

–No crec que pugui donar al teu combo allò que necessites.

–I aquest allò, què és per tu?

–Tècnica, *feeling*, experiència...

–I per dir-me això has vingut expressament? De fet, tot el que afirmes ho vaig constatar els dos dies que em vaig entaforar a La Buena Sombra i em vas dir que no.

Hi va haver llarg un silenci. Havia defugit la meua mirada i la tenia clavada a la barra. De cop, va fer un altre glop, alçà el cap, i es decidí a parlar:

–He vingut amb la marimba –va dir amb posat avergonyit.

–On la tens?

–Al furgó. El tinc aparcad al davant.

–Doncs ara mateix la vull veure plantada a l’escenari.

–Gràcies –somrigué un xic–. D’aquesta manera t’adonaràs que no sóc el músic que vols.

Em sortí una ordre gairebé militar:

–He dit que vull la marimba plantada ara mateix i ja estàs tardant massa.

En Puigdevall sortí corrents mentre els membres del combo deixaven anar uns somriures com una casa de pagès. Tots tres s’havien estacionat d’inici a l’altre extrem de la barra. Però, de mica en mica, s’anaven aproximant i finalment els teníem gairebé a tocar. Per tant, havien sentit perfectament les darreres frases.

–No vull dir blat fins que sigui al sac i ben lligat –vaig asseverar.

–Deixa’t de blats! –exclamà en Pere–. Quan un paio ve amb l’instrument sota el braç, vol dir que té ganes de fer una demostració de les seves intrínseques, indefugibles i personalíssimes qualitats de músic equitatiu i saludable.

–Que bé que t’ha quedat –comentà en Delfí amb sorna.

–Ei, que parlo seriosament!... Estic segur que aquest manso en sap un niu. El que passa és que és la primera vegada que ha de demostrar que també és jazzista. I si això per una banda el motiva molt, per una altra l’aclapara i el converteix en un cuc ignominiós.

–Jo sí que estic aclaparat pel teu verb poderós i ben documentat, com hi ha món –tornà en Delfí.

Vam riure amb ganes.

–Estic amb en Pere –saltà en Daniel–. I faig una aposta: encara que ara per ara no se’n surti gaire, amb quatre assajos es posarà al dia.

–I tu què hi dius, Delfí? –vaig demanar.

–Opino com vosaltres... Entenc la prevenció d’en Víctor, però crec que aquest paio ens donarà grans satisfaccions musicals... Li ho veig a la cara. És un tipus que no enganya... Ara bé, malgrat el seu posat tímido, té una mirada que, a partir d’un moviment rebec i apassionat a la

vegada, atresora unes ínfules que, des del meu modest i meravellós pensament, no es poden deixar de banda, encara que, com tothom sap, poden ser perniciosos i atriboladament indigestes.

Una riallada general celebrà la dissertació del contrabaixista.

–Bé –vaig dir–. M’encanta el vostre optimisme. I gairebé estic per fer-vos costat. Però...

–Però no et converteixis en un traïdor– m’interrompé en Delfí.

–Un traïdor, jo?!

–Tal com t’ho dic!... Res de fer un pas enrere. Ho sents?!

–Això no m’ho dius al carrer!

–Al carrer, al vàter i on vulguis!

Ens vam abraonar l’un contra l’altre i ens vam començar a atonyinar el cos de manera fictícia mentre en Pere i en Daniel reien a la descosida. I en aquestes estàvem quant vam sentir una veu:

–M’ajudeu a col·locar la marimba a l’escenari?

Deu minuts més tard, el teclat de l’Àlex feia un goig immens dalt la tarima. Després que li presentés els que tothom pensava que serien els seus companys de combo, va fer una comprovació general de l’instrument, agafà les dues masses, les picà una contra l’altra, va emetre un estossecc i em digué amb veu decidida:

–Estic a punt.

–Molt bé. Nosaltres començarem “All of me”... El coneixes, oi?... Després del solo d’en Daniel t’hi afegeixes i a veure què ens dius... I una altra cosa, Àlex: toca relaxat, tal com ho fas a La Buena Sombra. Res de nervis. Aquí no mosseguem a ningú. D’acord?

–D’acord –va dir mentre aflorava el seu tímid somriure.

Vaig marcar el *tempo* del tema i tot seguit se sentí el piano d’en Pere. Era un mig temps que pensava seria molt útil per saber què tal s’ho manegava el marimber. Perquè no li volia donar peixet amb una balada ni tampoc estava dispostat que s’hagués d’afrontar d’entrada a un tema ràpid.

Mentre acompanyava des de la bateria, llançava mirades obliqües cap a en Puigdevall. Estava molt concentrat tot mirant-se el teclat i escoltant què deien els altres. Quan en Forestier acabà el seu solo, entrà tot seguit la marimba, la qual llançà unes quantes notes amb gran precisió, evidentment sincopades, absolutament d’acord amb el to i l’harmonia del tema. Però, de cop, l’Àlex s’aturà i seguidament ho vam anar fent tots.

–No era aquesta l’entrada que volia –anuncià amb veu sorruda.

–I per això t’has de parar? –vaig dir–. Crec que hem comprovat que era una molt bona entrada... Si el que toques no t’agrada, continua com si no hagués passat res. Però no et tornis a aturar... Aquí no es busca la

perfecció, ho sents? Només tractem d'interpretar al nostre aire i volem comprovar quin és el teu estil jazzístic.

–Ho sento. No tornarà a passar.

–Sobretot, Àlex, no t'aturis. Toca el que et passi pel magí. Entesos?

–Entesos.

–Molt bé. Som-hi.

Vaig tornar a marcar el *tempo* i “All of me” recobrà vida per segona vegada. Quan acabà el solo d'en Daniel, la marimba entrà extraordinàriament bé, amb una frase llarga i sinuosa, curulla de *feeling*. No vaig tenir més remei que animar l'Àlex amb uns quants sons guturals. Però en Puigdevall no semblà sentir-los. Estava absolutament dedicat a la seva feina. I era una feina irregular perquè al costat d'uns passatges no gaire reeixits, en teixia uns altres d'una coherència i qualitat magnífiques. Fruit de les bones idees que tenia al cervell i d'una tècnica exquisida.

Quan acabà el seu solo, que va ser el més llarg de tots, els somriures omplien l'espai. I quan els altres quatre estàvem a punt d'acabar el tema després d'un curt solo d'en Pere, s'hi afegí la marimba tot estalonnant-lo. Per la qual cosa, en Fortià no va tenir més remei que continuar i estalonar-la ell al seu torn. I, és clar, els altres vam seguir amb els nostres acompanyaments com si no hagués passat res.

Fou un diàleg en el qual hi hagué de tot. Des de la coherència perfecte d'en Pere fins al desbocament un xic ingenu però contingut d'en Puigdevall. Això sí, no va ser un diàleg d'estar per casa. Al contrari. Tothom va comprovar que allà hi havia un músic que trencava les amarres amb el passat. I per les explicacions que donava la seva marimba, era un paio a tenir molt en compte.

Quan “All of me” acabà de manera definitiva, hi hagué uns instants de silenci pregon. Tots ens miràvem en Puigdevall amb admiració. L'Àlex suava. Però, encara que el veia de perfil, comprovava que emetia un somriure de satisfacció. Intentà parlar però no li sortien les paraules. Finalment es mig girà i en va poder emetre unes quantes:

–No sé si tot això és el que vols, Víctor... Ho he fet el millor que he pogut... Sóc autodidacta, saps?... Però diria que no és el que cerques. M'equivoco?

Em vaig alçar i m'hi vaig aproximar:

–T'equivoques de dalt a baix. Perquè això és precisament el que cerco: un marimber amb classe. I tu en tens molta... Per tant, a partir d'ara quedes integrat al grup... Sí, és evident que hauràs de corregir algunes coses que sonen a música d'envelat de segona... Però per això tenim els assajos. I ja veuràs com d'aquí a poc temps et converteixes en un músic magnífic, superior fins i tot a Lionel Hampton.

–Que és el meu ídol –afegí amb devoció.

–Sí, ja he notat la seva perniciososa influència –vaig dir rient.

I és que diversos passatges que brodà en Puigdevall s'assemblaven molt als que deixava anar el vibrafonista nord-americà. Però també s'havia demostrat que l'Àlex tenia el seu propi estil. I possiblement intentar aquesta comunió era el que l'encaparrava més i no el deixava actuar amb llibertat de moviments. Però, per una altra banda, havia quedat palès que quan tingués les idees ben clares al cervell, veuria ràpidament l'horitzó.

La resta del combo felicità efusivament l'Àlex, que no sabia quina cara posar. Estava atabalat, esverat i feliç a la vegada. Però tenia una idea al cap i va fer molt bé de deixar-la anar:

–Moltes gràcies a tots... Però... No sé com m'ho faré a l'hora de parlar amb els Inquiets. Bé els hi haig de dir que m'he convertit de cop i volta en un músic de jazz. I que es quedaran sense marimber... És clar que podria cercar algú que toqués també la marimba i...

El vaig interrompre:

–Estic per assegurar que els Inquiets del Carib no s'ofendran gaire si en comptes de la teva presència apareix per exemple un trompeta amb grapa. T'ho dic perquè, que jo sàpiga, ets l'únic marimber que hi ha a Catalunya. I afegiria que a Europa deuen ser quatre gats i mal comptats.

–Fa una setmana em van enviar un disc d'un marimber francès –anuncià en Daniel, que s'havia servit un whisky–. El vaig escoltar però vaig pensar que no ens valia. I ara que he comprovat com s'ho fa l'Àlex, us puc dir que li dona unes quantes voltes.

–No pot ser que jo sigui millor que el músic que dius –digué mirant-se esverat en Forestier.

–Doncs ja hi pots pujar dempeus –vaig afirmar–. Si ho diu en Daniel, això va a missa.

–M'ho hauré de creure a la força –va dir amb un somriure.

–I faràs molt bé –afegí en Delfí tot encenent una cigarreta–. Per cert, ara que he parlat d'un trompeta, conec un veneçolà que està aturat. I és un paio en qui cal confiar. Ha rodat per moltes orquestres de ball i em va dir l'altre dia que ja li tocava actuar en un grup reduït. O sigui que ja ho tens tot solucionat.

–Em pots donar el seu número de telèfon?

–Tranquil. El trucaré jo, n'hi faré cinc cèntims i ell et trucarà a tu.

–Gràcies, Delfí. I gràcies a tots.

–Des res –vaig dir–. T'esperem demà al matí a les deu i començarem a mirar-nos els pentagrames.

–Doncs fins demà a les deu. I gràcies novament.

–Nano, t'he sentit dir gràcies tantes vegades que ja no em fas ni gràcia

—afirmà en Pere.

En Puigdevall es clavà a riure amb ganes i vaig pensar que finalment s'havia relaxat de manera definitiva. Perquè havia assumit el canvi del seu estatuts amb rapidesa. Un canvi que temia però al que hi estava abocat a la força. És a dir, tard o d'hora havia de sorgir el músic de jazz que duia a dins. I aquest fet es produïa en un moment crucial per a la resta del combo. I per a mi mateix, ja que se m'obria el cel abans del que mai havia pensat i hi veia ja un quintet que feia badar unes boques enormes a un públic absolutament lliurat.

* * *

No hi havia cap mena de dubte: la Blanca era una bruixa. De les més grans. La seva creença il·limitada amb les possibilitats de l'Àlex Puigdevall, al qual només havia vist i escoltat una vegada, volia dir que en el seu despert magí s'hi havia instal·lat un convenciment irrefutable: si jo cercava un marimber, havia de ser aquell paio alt i prim amb posat com absent. Un home que s'havia de reconvertir en músic de jazz amb rapidesa. D'aquesta manera, s'acompliria el calendari que jo tenia al cap, amb la qual cosa podríem debutar l'1 d'octubre.

Aquesta fe extraordinària en una persona determinada era admirable. La mateixa fe que havia tingut en mi quan es decidí a fer el primer pas el dia que ens vam conèixer. La mateixa amb la qual havíem reiniciat la nostra relació després d'una matinada en que s'havien trencat diverses esperances i anhels. La mateixa amb la qual estava disposada a fruitar de veritat amb un quintet que, comandat per l'home que era el seu company, havia de deixar clavats a la cadira tots els que ens escoltessin.

Sí, era una autèntica bruixa. I aquest fet es mereixia un premi singular. D'aquí el pensament que havia tingut uns dies abans. Per tant, estava decidit a parlar-ne aquell mateix vespre quan ella arribés. Mentre, i ara que ja sabia de manera fefaent i plenament jazzística com s'explicava la marimba d'en Puigdevall, repassava les partitures i m'imaginava el primitiu quartet amb l'afegit d'aquell instrument de so vellutat, calent i tranquil del qual l'Àlex n'extreia uns passatges magnífics.

I fruitava imaginant-me la marimba en el solo de "Body and soul", una balada, i també en el de "Caravan", un tema ràpid. En el primer, les masses recorrien amb rapidesa i precisió tot el teclat mentre els altres acompanyàvem a *tempo* lent. I en el segon el colpejaven de manera que semblava que ens trobéssim en ple desert, tot deixant anar unes frases plenament africanes. Era el mateix tema al qual jo hi aportava el so dels tambors i la caixa sense tibar-ne els bordons de sota i el del timbal sense